

PLÁN HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA

obce
VEĽKÉ DRŽKOVCE

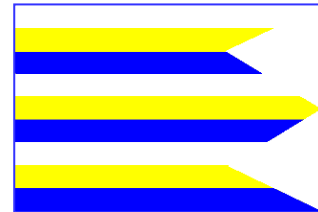
OBSAH

I. HISTÓRIA	3
II. ANALÝZA SÚČASNEJ ROZVOJOVEJ ÚROVNE OBCE A JEJ ROZVOJOVÝCH FAKTOROV	4
1. PRÍRODNÉ, ENVIRONMENTÁLNE A EKOLOGICKÉ PROSTREDIE OBCE.....	5
A. Dopravná a administratívna poloha obce	5
B. Prírodný potenciál obce	6
2. OBYVATEĽSTVO	7
A. Demografický vývoj obce.....	7
B. Veková štruktúra obyvateľstva	8
C. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	9
D. Národnostná a náboženská štruktúra obyvateľstva.....	10
3. EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA A EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE	13
A. Ekonomická štruktúra vytváraná súkromným sektorom	13
B. Ekonomická štruktúra obce.....	13
C. Ekonomická aktivita obyvateľstva.....	14
D. Rozpočet obce, štruktúra majetku a cudzích zdrojov	18
4. SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA.....	21
A. Domový a bytový fond	21
B. Školstvo	26
C. Zdravotná a sociálna starostlivosť	27
5. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA OBCE	28
A. Energetické siete.....	28
B. Inžinierske siete.....	28
C. Odpadové hospodárstvo	29
6. SPOLOČENSKÉ A KULTÚRNE AKTIVITY V OBCI	30
7. CESTOVNÝ RUCH	31
III. SWOT ANALÝZA OBCE VEĽKÉ DRŽKOVCE.....	32
IV. ROZVOJOVÁ VÍZIA OBCE	43
V. STRATEGICKÉ CIELE, PRIORITY A OPATRENIA	44
A. Cieľ 1: Rozvoj ľudských zdrojov	46
B. Cieľ 2: Racionálne využívanie prírodného potenciálu a udržiavanie pamiatok	48
C. Cieľ 3: Dobudovanie a rozvoj technickej infraštruktúry	50
D. Cieľ 4: Dobudovanie a rozvoj sociálnej infraštruktúry	52
E. Cieľ 5: Zabezpečenie ekonomickej stability samosprávy.....	54
VI. SCHVÁLENIE PLÁNU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE	56
VII. POUŽITÁ LITERATÚRA A INFORMAČNÉ ZDROJE	57

I. HISTÓRIA

Obec Veľké Držkovce vznikla v roku 1976 zlúčením troch obcí – Dolné Držkovce, Horné Držkovce a Čuklasovce.

Dolné Držkovce

Dolné Držkovce sa spomínajú už v roku 1232 ako osada Filipa. Bol kuriálnou obcou zemianskeho rodu Držkovský (Drzkócsy, Draskocsy). Maďarský názov obce sa ustálil v podobe Also Drskóc. V roku 1598 mali Dolné Držkovce 22 šľachtických domov. Obyvatelia sa vzhľadom na prírodné podmienky regiónu venovali najmä poľnohospodárstvu. V 16. a 17. st. sa začali obyvatelia venovať pestovaniu viniča. V 17. st. sa v obci rozšírila aj hrnčiarska a kožušnícka výroba. V starej zemianskej krii s narodili Ľudovít a Mikuláš Dohnányovci – spolupracovníci Ľudovíta Štúra. Na obecnom úrade je umiestnená pamätná tabuľa týmto štúrovcom a kultúrnym dejateľom. Ďalším významným rodákom bol nitriansky arcibiskup Dr. Karol Kmeťko (1875). Na území Dolných Držkoviec sa nachádza kostol sv. Cyrila a Metoda z roku 1931.

Horné Držkovce

Podľa historických prameňov Horné Držkovce vznikli delením majetku rodu Držkovských a jeho dedičov.

Prvá písomná zmienka pochádza roku 1358. Obyvatelia sa podobne ako v Dolných Držkovciach venovali najmä poľnohospodárstvu. Horné Držkovce boli zemianskou obcou, v roku 1515 spomínanou ako Felsev Derskfalva. V obci sa nachádza kaplnka rímskokatolíckej cirkvi z roku 1900.

Čuklasovce

Prvá písomná zmienka o obci Čuklasovce pochádza z roku 1352 s názvom Chuklaz, neskôr v roku 1773 Čžuklasovce. Obec bola kuriálnou dedinou zemianskeho rodu Čuklasovských a ich dedičov. V obci žili prevažne zemianske rodiny. Obyvateľstvo sa zaoberalo poľnohospodárstvom a drobnou remeselnou výrobou. Symbol Čuklasoviec čerpá zo znaku Habsburgovcov, ktorí boli v roku 1526-

1918 uhorskými kráľmi. Významným rodákom obce bol bernolákovec a prekladateľ Ján Morvay (1808).

II. ANALÝZA SÚČASNEJ ROZVOJOVEJ ÚROVNE OBCE A JEJ ROZVOJOVÝCH FAKTOROV

Rozvojová úroveň priestoru a teda i obce je ovplyvnená tromi základnými podmienkami:

- disponibilitou rozvojového potenciálu,
- schopnosťou využitia rozvojového potenciálu,
- vonkajším prostredím, ktoré tvorí legislatíva, ekonomický rozvoj spoločnosti, disponibilita verejných zdrojov a systém ich prerozdeľovania.

Rozvojový potenciál obce tvorí jej územná a ekonomická priestorová štruktúra, ktorá je systemizovaná v týchto skupinách:

- prírodné zdroje,
- obyvateľstvo,
- miestne hospodárstvo,
- technická infraštruktúra,
- sociálna infraštruktúra,
- miestna samospráva s jej ekonomickými podmienkami.

Keďže jednotlivé podsystémy priestorovej štruktúry sú navzájom späté je ťažké určiť, ktorý z uvedených faktorov je najdôležitejší. Preto pri analýze rozvojových faktorov a rovnako pri ich prognózovaní je potrebné venovať dostatočnú pozornosť všetkým faktorom. Nevyváženosť rozvojových faktorov obmedzuje dynamiku rozvoja a je jednou z príčin rozvojovej diferenciácie medzi obcami a regiónmi.

1. PRÍRODNÉ, ENVIRONMENTÁLNE A EKOLOGICKÉ PROSTREDIE OBCE

A. **DOPRAVNÁ A ADMINISTRATÍVNA POLOHA OBCE**

Obec Veľké Držkovce sa rozprestiera na brehoch potoka Inovec, zo západnej strany leží časť Čuklasovce pokračujúc na juhovýchod do častí Dolné a Horné Držkovce.

Obcou prechádza cesta III. triedy, ktorá spája obec Dubodiel s obcou Veľké Chlievany. Veľké Držkovce sa nachádzajú 4 km od cesty E50, ktorá je hlavným dopravným ťahom spájajúcim mesto Trenčín a mesto Bánovce nad Bebravou, ktoré je vzdialené 12 km.

Z administratívneho hľadiska je obec začlenená do okresu Bánovce nad Bebravou a Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Mapa 1: Geografická poloha obce Veľké Držkovce

Charakteristika prostredia, kde je obec lokalizovaná je dôležitá vzhľadom k tomu, že obec je otvorenou ekonomickou a sociálnou jednotkou s väzbami na svoje okolie. Úroveň a kvalita vonkajších väzieb sa odzrkadľuje v možnostiach a schopnostiach obce sa rozvíjať.

B. PRÍRODNÝ POTENCIÁL OBCE

Veľké Držkovce ležia v západnej časti bánovského výbežku Nitrianskej sprašovej pahorkatiny a na strednom toku potoka Inovec. Nadmorská výška v strede obce je 240 m n. m. a v chotári 216-320 m n. m. Na zväčša odlesnenom chotári sa zachovali len zvyšky nízkych dúbrav s borovicou. Územie obce má illimerizované pôdy.

Rozloha katastrálneho územia predstavuje 13,6 km², pričom poľnohospodárska pôda predstavuje viac ako 80% z celkovej rozlohy obce. Orná pôda predstavuje 6,2 km², trvale trávne porasty 1,0 km², lesné pozemky 4,0 km² a záhrady 0,3 km². Zastavané plochy predstavujú 0,25 km². Napriek blízkosti k potoku Inovec, obec nemá vo svojom katastrálnom území zastúpenie vodných plôch.

Z klimatického hľadiska patrí obec do mierne teplej klimatickej oblasti, do obvodu mierne teplého až vlhkého. Ročná teplota sa pohybuje okolo 8 °C s priemerným ročným množstvom zrážok okolo 700 mm.

2. OBYVATEĽSTVO

A. DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ OBCE

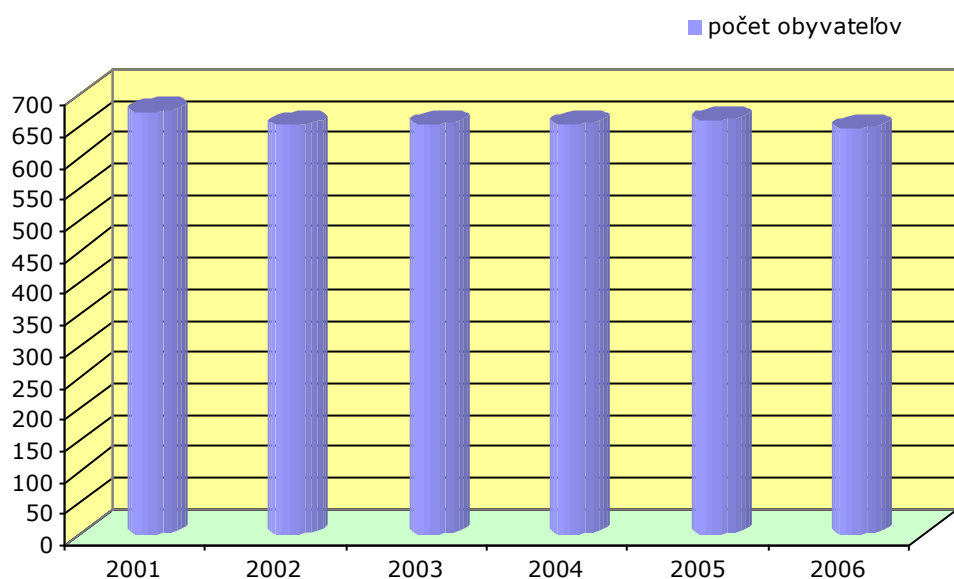
Z hľadiska počtu obyvateľov patrí obec Veľké Držkovce do skupiny malých obcí. Napriek tomu jej ekonomický a sociálny rozvoj láka nových obyvateľov k prisťahovaniu. Počas sledovaného obdobia má v členení podľa pohlavia prevahu ženská zložka populácie, a tento rozdiel sa postupne minimalizuje.

Tabuľka 1: Vývoj počtu obyvateľov v obci v rokoch 2001-2005

Roky	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Stav k 31.12.	672	650	652	651	658	645

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov v obci Veľké Držkovce

Tabuľka 2: Demografický vývoj v obci v rokoch 2002-2005

Roky	2002	2003	2004	2005	2006
Narodení	7	6	7	6	4
Zomrelí	6	11	5	8	11
Demografické saldo	1	-5	2	-2	-7
Prisťahovaní	12	17	19	4	23
Vysťahovaní	28	6	8	22	23
Migračné saldo	-16	11	11	-18	0

Zdroj: ŠÚ SR

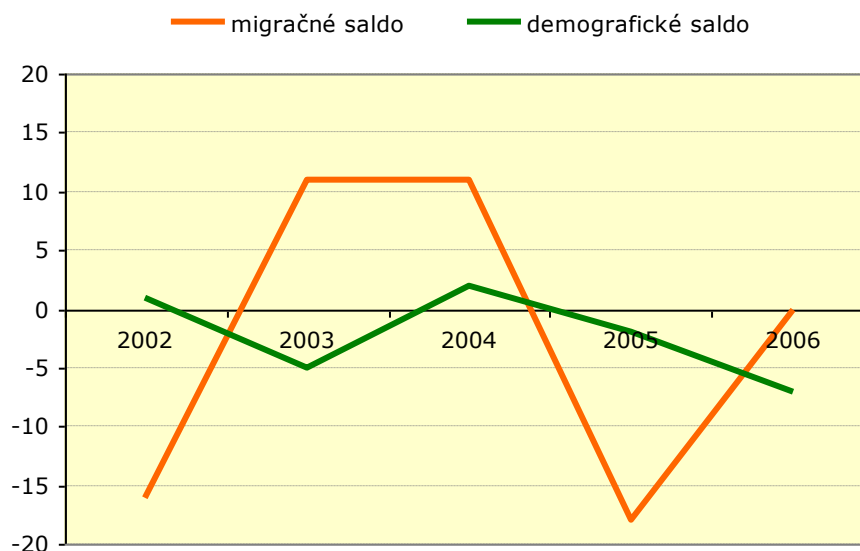
Demografický vývoj v obci má výraznú charakteristiku obecnej komunity. Počas rokov 2002-2005 má demografické saldo skôr negatívny priebeh, od roku 2001 sa počet obyvateľov znížil o 27 obyvateľov. Výraznejšie záporné saldo dosiahnuté v r. 2003 a 2006

zobrazuje nepriaznivý nepomer novonarodených a zomrelých občanov. Z hľadiska migračného salda je demografický stav obce uspokojivý. Záporné hodnoty v rokoch 2002 a 2005 sú vykompenzované kladnými hodnotami v rokoch 2003 a 2004.

Obec má záujem o budovanie nových bytových jednotiek, ktoré by viedlo k zvýšeniu počtu obyvateľov novo prisťahovanými, najmä mladými rodinami.

Graf 2: Migračné a demografické saldo obyvateľstva v obci

Demografický vývoj obec je indikátorom celkového súčasného sociálno-ekonomického vývoja v spoločnosti, výrazného zhoršenia sociálnej situácie mladých rodín, problematických možností riešenia bytového problému, ale najmä pracovných a existenčných podmienok.

Migračný vývoj obyvateľstva zasa citlivo reaguje na pozitívne alebo negatívne signály, najmä v sociálno-ekonomickej oblasti.

B. VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Demografický vývoj obyvateľstva sa odráža predovšetkým vo vekovej štruktúre obce. Všeobecným prejavom demografického vývoja obyvateľstva v obciach je väčšinou nepriaznivá veková štruktúra z hľadiska produktívnych vekových kategórií.

Podľa posledného sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001 vo vekovej štruktúre prevládajú obyvatelia v produktívnom veku, ktorí predstavujú ako 60% z celkového počtu obyvateľov obce (413 obyvateľov). Podľa údajov z roku 2004 predstavovalo 417 obyvateľov kategóriu v produktívnom veku.

Malé obce sa vyznačujú výrazným nepomerom predproduktívneho a poproduktívneho veku. V roku 2001 bolo v predproduktívnom veku 53 mužov a 52 žien, pričom 47 mužov a 107 žien predstavovalo kategóriu poproduktívnom veku (spolu 154 obyvateľov). Podľa údajov z roku 2004 sa však výrazne znížil podiel obyvateľov v poproduktívnom veku, tzn.

99 obyvateľov predstavovalo kategóriu predproduktívneho veku a iba 115 obyvateľov v poproduktívnom veku. V porovnaní s ukazovateľmi malých obcí na Slovensku je táto klesajúca tendencia pomeru pred a poproduktívneho veku priaznivá.

V roku 2001 bol priemerný vek obyvateľstva obce 38,9 roka, pričom priemerný vek mužov bol 36,6 a žien 41 rokov.

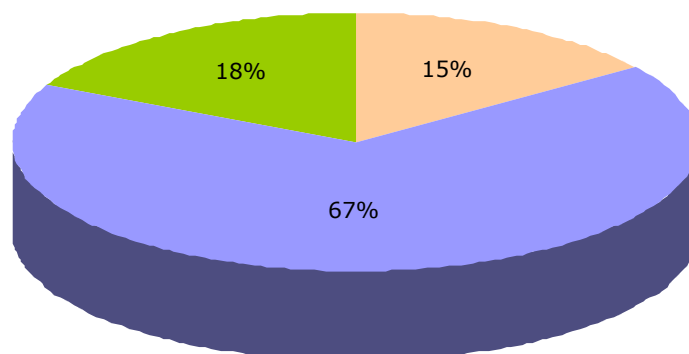
Tabuľka 3: Veková štruktúra obyvateľstva obce Veľké Držkovce v roku 2004

Veková kategória	2004
Počet obyvateľov celkom	651
Predproduktívny vek – muži (0-14)	45
Predproduktívny vek – ženy (0-14)	54
Produktívny vek – muži (15-59)	217
Produktívny vek – ženy (15-54)	220
Poproduktívny vek – muži (60+)	60
Poproduktívny vek – ženy (55+)	55

Zdroj: www.e-obce.sk

Graf 3: Veková štruktúra obyvateľstva v % v roku 2004

■ predproduktívny vek ■ produktívny vek ■ poproduktívny vek

C. VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva dáva predpoklad k ekonomickému rozvoju obce, vytvára možnosti na trhu práce a ovplyvňuje hospodársku aktivitu obce, najmä záujem o samostatné podnikanie. Jej úroveň má zásadný význam pre ďalší rozvoj obce.

Na základe výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov z 26. mája 2001 vyzerala vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce nasledovne:

Tabuľka 4: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Veľké Držkovce v roku 2001

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Muži	Ženy	Spolu
a	1	2	3
Základné	53	125	178
Učňovské (bez maturity)	117	76	193
Stredné odborné (bez maturity)	13	13	26
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	13	17	30

Úplné stredné odborné (s maturitou)	48	53	101
Úplné stredné všeobecné	8	10	18
Vyššie	-	-	-
Vysokoškolské bakalárske	0	1	1
Vysokoškolské magisterské, inžinierské, doktorské	6	8	14
Vysokoškolské doktorandské	-	-	-
Vysokoškolské spolu	6	9	15
Vysokoškolské podľa zamerania:			
- univerzitné	2	4	6
- technické	1	3	4
- ekonomické	3	1	4
- poľnohospodárske	-	-	-
- ostatné	0	1	1
Ostatní bez udania školského vzdelania	-	-	-
Ostatní bez školského vzdelania	-	-	-
Deti do 16 rokov	56	55	111
Úhrn	314	358	672

Zdroj: ŠÚ SR – KS Trenčín

V obci Veľké Držkovce je vzdelanostná úroveň v porovnaní s ukazovateľmi za SR menej priaznivá, čo vyplýva z vysokého podielu občanov so základným a učňovským vzdelaním bez maturity. V roku 2001 predstavoval tento podiel až 55 % obyvateľstva, pričom obyvatelia so stredným odborným alebo stredným učňovským vzdelaním s maturitou predstavovali len 22%. Vysoký podiel obyvateľov so základným vzdelaním vyplýva z vysokého počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, ale tento podiel má klesajúcu tendenciu a to najmä vzdelávaním mladších občanov. Vysokoškolské vzdelanie dosiahlo k roku 2001 15 občanov.

Medzi obyvateľmi, ktorí majú ukončené len základné vzdelanie prevládajú ženy (až 125 žien), medzi obyvateľmi s učňovským vzdelaním bez maturity dominujú muži (117).

Graf 4: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva v obci Veľké Držkovce

D. NÁRODNOSTNÁ A NÁBOŽENSKÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Národnosťou sa rozumie príslušnosť osoby k národu, národnostnej menšine alebo etnickej menšine. V obci je národnostná štruktúra jednoliata, 99% obyvateľov sa pri

SODB v roku 2001 prihlásilo k národnosti slovenskej, 3 obyvatelia k národnosti českej a 1 obyvateľ k národnosti poľskej. Štruktúru národnosti obyvateľov obce Veľké Držkovce podľa národnosti znázorňuje tabuľka 5:

Tabuľka 5: Národnostná štruktúra obyvateľstva obce Veľké Držkovce v roku 2001

Národnosť a	Muži 1	Ženy 2	Spolu 3
Slovenská	313	354	667
Maďarská	-	-	-
Rómska	-	-	-
Rusínska	-	-	-
Ukrajinská	-	-	-
Česká	0	3	3
Nemecká	-	-	-
Poľská	0	1	1
Chorvátska	-	-	-
Srbská	-	-	-
Ruská	-	-	-
Židovská	-	-	-
Ostatné, nezistené	1	0	1
Spolu	314	358	672

Zdroj: ŠÚ SR – KS Trenčín

Náboženským vyznaním sa rozumie účasť obyvateľstva na náboženskom živote niektorej cirkvi, alebo duchovný vzťah k nej. Podľa SODB z roku 2001 93% obyvateľov uviedlo rímskokatolícke vyznanie. 14 obyvateľov uviedlo vyznanie evanjelické, 8 obyvateľov sa prihlásilo k cirkvi adventistov siedmeho dňa a u 18 občanov bolo vierovyznanie nezistené.

Rímskokatolícki veriaci využívajú farnosť v Malej Hradnej, kostol v Dolných Držkovciach a kaplnku v Horných Držkovciach. Evanjelický kostol a farnosť sa nachádza v Trenčíne a Bánovciach nad Bebravou.

Tabuľka 6: Náboženská štruktúra obyvateľstva obce Veľké Držkovce v roku 2001

Náboženské vyznanie / cirkev a	Muži 1	Ženy 2	Spolu 3
Rímskokatolícka cirkev	286	337	623
Gréckokatolícka cirkev	-	-	-
Pravoslávna cirkev	-	-	-
Evanjelická cirkev augsburgského vyznania	8	6	14
Reformovaná kresťanská cirkev	-	-	-
Evanjelická cirkev metodistická	-	-	-
Apoštolská cirkev	-	-	-
Starokatolícka cirkev	-	-	-
Bratská jednota baptistov	-	-	-
Cirkev československá husitská	-	-	-
Cirkev adventistov siedmeho dňa	4	4	8
Cirkev bratská	-	-	-

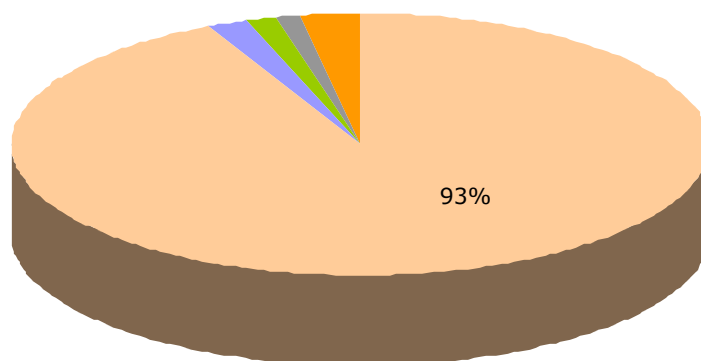

Kresťanské zbory	-	-	-
Židovské náboženské obce	-	-	-
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	-	-	-
Ostatné	1	0	1
Bez vyznania	7	1	8
Nezistené	8	10	18
Spolu	314	358	672

Zdroj: ŠÚ SR – KS Trenčín

Graf 5: Prehľad obyvateľstva obce podľa náboženskej vierovyznania

■ rímskokatolícke ■ evanjelické ■ ostatné ■ bez vyznania ■ nezistené

3. EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA A EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE

Ekonomický potenciál obce možno definovať ako spolupôsobenie v obci sa nachádzajúceho kapitálu, ľudských zdrojov a prírodných daností za účelom výroby produkcie a poskytovania služieb. Je rozhodujúcim faktorom rozvojových možností obce a determinantom životnej úrovne jeho obyvateľstva.

Na rozvoji ekonomického potenciálu sa v obci Veľké Držkovce podieľajú nielen podnikateľské subjekty pôsobiace na jej území, ale aj obecná samospráva, a nepriamo aj občania, ktorí sa podieľajú na spoločenskom dianí obce.

A. EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA VYTVÁRANÁ SÚKROMNÝM SEKTOROM

Rozhodujúce pre ekonomický rozvoj obce sú podmienky pre rozvoj podnikania v obci a podnikateľské aktivity súkromného sektora. Súkromné podnikania v obci sa sústreďuje predovšetkým do týchto oblastí:

- výrobná činnosť, maloobchod a veľkoobchod sústredená do činností obchodných spoločností – predovšetkým spoločností s ručením obmedzeným,
- fyzické osoby podnikajúce predovšetkým v oblasti obchodu, reštauračných služieb a drobných služieb pre obyvateľov.

Zároveň viaceré podnikateľské subjekty pomáhajú obci pri organizovaní kultúrnych, spoločenských a športových podujatí formou sponzorstva.

V priemere možno zhrnúť, že celková podnikateľská aktivita v obci je v porovnaní s priemernými ukazovateľmi rozvoja podnikania v SR priaznivá, a to najmä vysokým podielom fyzických osôb podnikajúcich na živnostenské oprávnenie (50 živnostníkov a 1 samostatne hospodáriaci roľník). Na území obce pôsobia spoločnosti MVL AGRO s.r.o. a ICARI s.r.o., ktoré predstavujú najvýznamnejších zamestnávateľov v obci. Ďalším významným zamestnávateľom v obci je fy ENZO Veronika v Dežericiach.

Väčšina obyvateľov predovšetkým trvale bývajúcich v obci, sa rozhodne podnikáť ako fyzická osoba na základe živnostenského povolenia. Hlavnými dôvodmi sú najmä strata zamestnania, využitie vzdelania a zručnosti v danom odbore, možnosti práce v mieste bydliska a zamestnania rodinných príslušníkov a blízkych.

B. EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA OBCE

Podľa stavu zápisov v obchodnom registri príslušného súdu a registrácie na živnostenskom úrade k 1. 8. 2007 na území obce podniká:

- ✓ 1 spoločnosť s ručením obmedzeným,
- ✓ 50 fyzických osôb – živnostníkov

✓ 1 samostatne hospodáriaci roľník

Z počtu podnikateľských subjektov uvedených v obchodnom registri a živnostenskej registrácii v súčasnej dobe aktívne v obci podnikajú približne 2/3. Ekonomickú štruktúru obce v súčasnej dobe diverzifikuje predovšetkým živnostnícka podnikateľská činnosť drobných podnikateľov, zabezpečujúcich drobnú remeselnú výrobu, dopravu, služby a obchod. Drobná živnostenská činnosť sa v obci zameriava predovšetkým na stavebné a inštalačné práce, opravy automobilov a obchod. Súčasná štruktúra podnikania nevplyva výrazne na zamestnanosť obyvateľov, ide predovšetkým o podnikanie rodinného typu.

C. EKONOMICKÁ AKTIVITA OBYVATEĽSTVA

Podľa posledného sčítania obyvateľstva v roku 2001 žilo v obci Veľké Držkovce evidovaných 672 obyvateľov. Z analýzy ekonomickej aktivity obyvateľstva vyplýva, že z celkového počtu obyvateľov v produktívnom veku (413) bolo ekonomicky aktívnych 340 (82,3%). Z toho predstavuje 224 obyvateľov dochádzajúcich do zamestnania mimo obce.

Z ekonomického hľadiska má najväčší význam pre ďalší hospodársky rozvoj obce ekonomicky aktívna zložka obyvateľstva. Priemerný ukazovateľ podielu ekonomicky aktívneho obyvateľstva v obci na celkovom počte obyvateľov za posledné roky predstavuje okolo 50-55%, pričom vyšší podiel dosahujú muži, nižší ženy.

Medzi denne odchádzajúcich občanov mimo obec patrí i významná skupina mladých občanov v predproduktívnom a produktívnom veku, navštevujúcich rôzne stupne škôl v meste Bánovce nad Bebravou či Trenčín.

Z hľadiska odvetvovej štruktúry zamestnanosti obyvateľov obce vyplýva, že najviac obyvateľov nachádza svoje uplatnenie v priemyselnej výrobe, kde pracovalo 112 ekonomicky aktívnych osôb. V ostatných odvetviach ešte vyniká odvetvie poľnohospodárstva, stavebníctva, zdravotníctva a sociálnych služieb a maloobchodu a opravy motorových vozidiel.

Tabuľka 7: Bývajú obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a podľa odvetvia hospodárstva v roku 2001

Odvetvie hospodárstva	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho odchádza do zamestnania
a	1	2	3	4
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	29	8	37	28
Lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby	8	1	9	5
Rybolov, chov rýb	-	-	-	-
Ťažba nerastných surovín	7	3	10	5
Priemyselná výroba	39	73	112	83
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	3	1	4	3
Stavebníctvo	19	0	19	14
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru	13	14	27	20
Hotely a reštaurácie	1	0	1	0
Doprava, skladovanie a spoje	14	6	20	14
Peňažníctvo a poisťovníctvo	0	2	2	1
Nehnuteľnosti, prenajímanie a obchodné služby, výskum a vývoj	12	11	23	14
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	7	8	15	10
Školstvo	2	3	5	4
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	0	12	12	11
Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	8	4	12	9
Súkromné domácnosti s domácim personálom	-	-	-	-
Exteritoriálne organizácie a združenia	-	-	-	-
EA bez udania odvetví	15	17	32	3
Spolu	177	163	340	224

Zdroj: ŠÚ SR – KS Trenčín

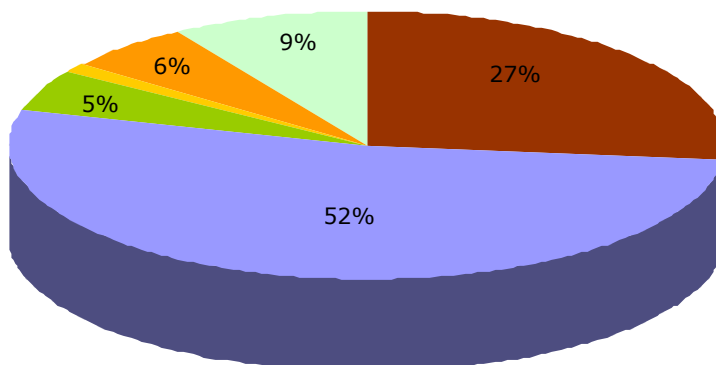

Tabuľka 8: Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa spoločenskej skupiny, podľa veku a pohlavia v roku 2001

Vek	Zamestnanec pracujúci za mzdu, plat, iný druh odmeny				Členovia produkčných družstiev	Podnikatelia		Vypomáhajúci v rodinnom podniku	Ostatní a nezistení	Ekonomicky aktívni	
	v štátnom podniku	v súkromnom podniku	v družstevnej organizácii	u iného zamestnávateľa		bez zamestnancov	so zamestnancami			spolu	z toho robníci
15 - 19											
muži	0	5	0	0	0	0	0	0	2	7	4
ženy	1	2	0	0	0	0	0	0	4	7	3
spolu	1	7	0	0	0	0	0	0	6	14	7
20 - 29											
muži	10	23	0	0	0	3	1	0	6	43	29
ženy	19	26	0	1	0	0	1	0	9	56	27
spolu	29	49	0	1	0	3	2	0	15	99	56
30 - 39											
muži	14	28	2	0	0	2	2	0	3	51	38
ženy	14	21	1	1	0	0	0	0	1	38	26
spolu	28	49	3	1	0	2	2	0	4	89	64
40 - 49											
muži	2	21	5	0	0	8	1	0	2	39	30
ženy	9	23	2	1	0	1	0	0	1	37	26
spolu	11	44	7	1	0	9	1	0	3	76	56
50 - 54											
muži	8	9	3	1	0	0	0	0	0	21	12
ženy	6	14	0	0	0	0	0	0	1	21	13
spolu	14	23	3	1	0	0	0	0	1	42	25
55 - 59											
muži	4	5	4	0	0	1	0	0	1	15	10
ženy	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2	1
spolu	5	6	4	0	0	1	0	0	1	17	11
60 - 64											
muži	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ženy	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
spolu	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
65+											
muži	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
ženy	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
spolu	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Úhrn											
muži	39	91	14	1	0	14	4	0	14	177	124
ženy	52	87	3	3	0	1	1	0	16	163	98
spolu	91	178	17	4	0	15	5	0	30	340	222
v %	26,8	52,4	5	1,2	0	4,4	1,5	0	8,8	100	65,3

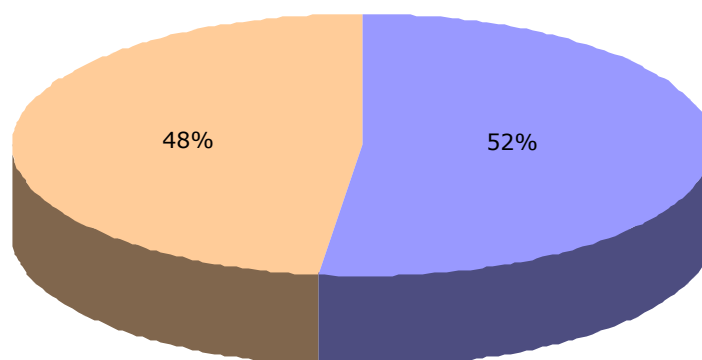
Graf 6: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo obce Veľké Držkovce v roku 2001 v %

- zamestnanci v štátnych podnikoch
- zamestnanci v súkromných podnikoch
- zamestnanci v družstvách
- ostatní zamestnanci
- podnikatelia
- ostatní/nezistení

Graf 7: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo obce podľa pohlavia

- ekonomicky aktívni muži
- ekonomicky aktívne ženy

Celkovú situáciu v ekonomickej aktivite obyvateľstva obce dokresľuje i stav nezamestnanosti. Súčasný vývoj v evidencii nezamestnaných odzrkadľuje výrazne klesajúci trend v počte nezamestnaných v obci. Oproti roku 2002 sa v obci k roku 2006 znížil počet nezamestnaných o 20 obyvateľov. V skupine nezamestnaných občanov predstavujú spravidla vyšší podiel muži a medzi dlhodobo nezamestnaných patria predovšetkým obyvatelia s ukončeným základným vzdelaním a vyučením v odbore, ktorí hľadajú najťažšie umiestnenie na trhu práce predovšetkým v skupine mužov.

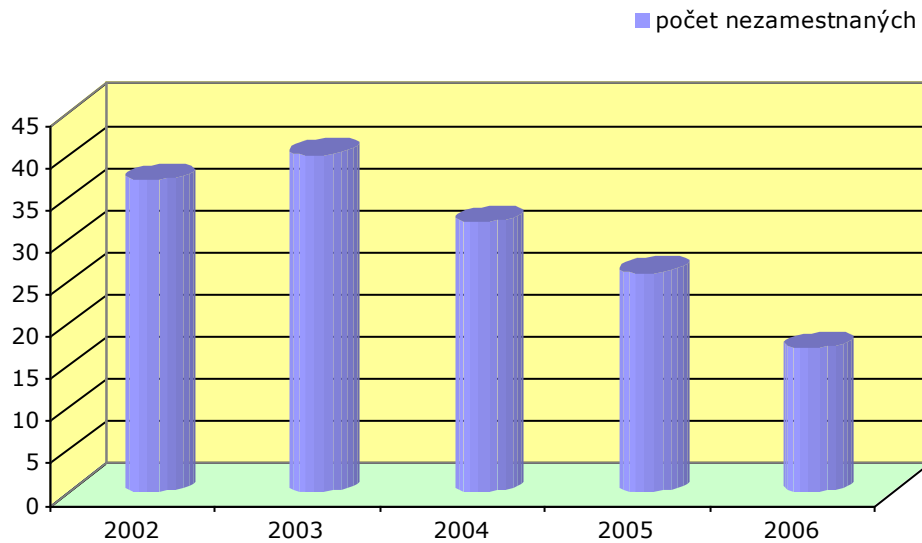
Tabuľka 9: Vývoj nezamestnanosti v rokoch 1998-2006

Obec	Počet nezamestnaných v obci				
	2002	2003	2004	2005	2006
Veľké Držkovce	37	40	32	26	17

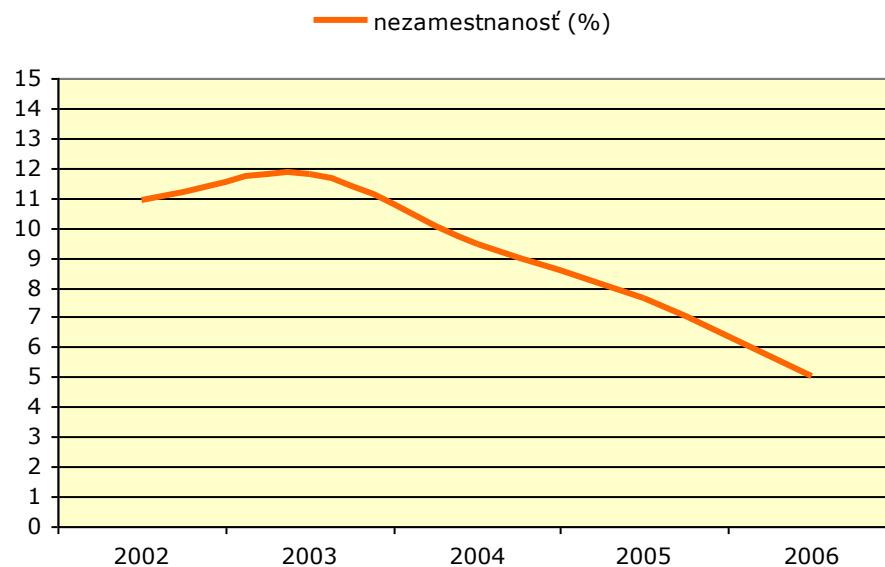
Zdroj: OÚ Veľké Držkovce

Graf 8: Vývoj nezamestnanosti v r. 2002-2006

Graf 9: Miera nezamestnanosti v r. 2002-2006

Prejavom znižujúcej sa nezamestnanosti je naopak stúpajúca tendencia zamestnanosti. V porovnaní s ukazovateľmi za SR vykazuje obec Veľké Držkovce pozitívny trend v oblasti zvyšovania zamestnanosti, pri narastajúcom demografickom vývoji obyvateľstva a menej priaznivej vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva.

D. ROZPOČET OBCE, ŠTRUKTÚRA MAJETKU A CUDZÍCH ZDROJOV

Obecná samospráva môže ovplyvniť ekonomický rozvoj v obci viacerými spôsobmi:

- finančnými zdrojmi, ktorými disponuje v príjmovej časti rozpočtu,
- majetkom, ktorým disponuje a ktorý používa na zabezpečenie výkonu obecnej samosprávy,

- vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania v obci pre podnikateľské subjekty budovaním technickej infraštruktúry, využívaním regulačných ekonomických a iných nástrojov,
- koordinačnou činnosťou, ktorou môže usmerňovať a ovplyvňovať podnikateľské aktivity a aj ostatných podnikateľských subjektov v obci a v jej okolí.

Obec môže priamo ovplyvňovať ekonomický rozvoj prostredníctvom rozpočtu a využitia obecného majetku. Fiškálna decentralizácia prebiehajúca v ostatnom období spolu s postupným prenesením kompetencií na vyššie územné celky a obecné samosprávy výrazne zvyšujú zodpovednosť obecnej samosprávy a rozširujú oblasti, v ktorých môže obec plniť svoje úlohy.

Ročný rozpočet obce je základným finančným plánom, ktorý obec každoročne vypracováva a schvaľuje. V ročnom rozpočte vystupujú dve základné zložky a to ročné rozpočtové príjmy a ročné rozpočtové výdaje.

Príjmy rozpočtu obce

Stále príjmy obce zabezpečujú predovšetkým daňové príjmy, a to podielové i miestne (vrátane poplatkov). Minimálnym príjmom obce sú príjmy z využívania obecného majetku.

Príjmy rozpočtu obce Veľké Držkovce sú tvorené nasledovnými položkami:

- ✓ podielové dane – tvoria rozhodujúcu zložku príjmov obce, určujú podiel obce na daniach štátneho rozpočtu,
- ✓ miestne dane a poplatky,
- ✓ príjmy z využívania obecného majetku,
- ✓ dotácie.

Výdaje rozpočtu obce

Výdavková časť rozpočtu obce charakterizuje prístupy obecnej samosprávy k napĺňaniu samosprávnych kompetencií, a to pri dodržiavaní dvoch základných princípov:

- ❖ racionálnosť v nakladaní s finančnými prostriedkami,
- ❖ preferovaní rozvojových potrieb obce.

Výdavky rozpočtu obce predstavujú predovšetkým výdavky bežného rozpočtu obce, ktoré zabezpečujú plnenie funkcií obecnej samosprávy. Výrazný vplyv na zvyšovanie výdavkov bežného rozpočtu má rast cien energií, telekomunikačných, poštových služieb, kancelárskych potrieb a materiálu.

Výdavky rozpočtu obce boli v posledných rokoch členené nasledovne:

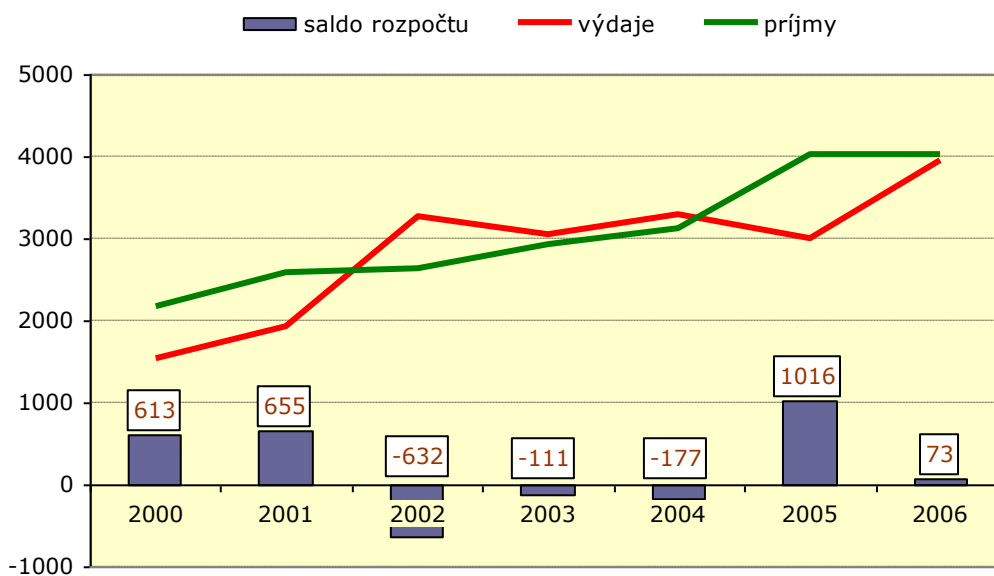

- ✓ mzdy a odvody,
- ✓ energie,
- ✓ odvoz odpadu,
- ✓ opravy a údržby,
- ✓ pohonné hmoty,
- ✓ kancelárske výdavky,
- ✓ telefón, poštovné,
- ✓ ostatné výdavky.

Tabuľka 10 : Obecný rozpočet v rokoch 1995-2005

Rozpočet obce	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Príjmy (tis. Sk)	2159	2589	2638	2930	3126	4028	4035
Výdaje (tis. Sk)	1546	1934	3270	3041	3303	3012	3962
Saldo (tis. Sk)	613	655	-632	-111	-177	1016	73

Graf 10: Vývoj obecného rozpočtu v r. 200 - 2006

4. SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Občianska vybavenosť, resp. sociálna infraštruktúra vytvára v obci podmienky pre kvalitu života obyvateľstva. Obnova a regenerácia občianskej infraštruktúry je predpokladom sociálnej prevencie a rozvoja služieb, čo má priamy vplyv na hospodársky rozvoj, zvyšovanie životnej úrovne a rozvoj spoločenského kapitálu na miestnej a regionálnej úrovni.

Preto snaha a zámery obce Veľké Držkovce smerujú predovšetkým k rozvoju sociálnej infraštruktúry, aby mohla vytvárať kvalitnú spoločenskú, kultúrnu a obytnú funkciu.

A. DOMOVÝ A BYTOVÝ FOND

Možnosti bývania a stavania rodinných domov a bytového fondu sú kľúčové faktory, ktoré ovplyvňujú demografický vývoj obce, rozvoj obce a naplňajú základnú obytnú funkciu obce.

V obci bol podľa výsledkov sčítania k 26.5. 2001 nasledovný stav bytového fondu:

- ✓ 237 rodinných domov,
- ✓ 1 bytový dom.

Z celkového domového fondu (238) je trvale obývaných iba 192 domov. Najväčší podiel predstavujú domy vo vlastníctve fyzických osôb (187), 1 dom je vo vlastníctve bytového družstva domy a 1 vo vlastníctve právnickej osoby. Z podielu neobývaných domov(46) je 13 určených na rekreáciu.

Tabuľka 11: Domy, byty a ukazovatele bývania v obci Veľké Držkovce v roku 2001

Počet	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu
Domov spolu	237	1	0	238
Trvale obývaných domov	191	1	0	192
v %	99,5	0,5	0	100
v tom vlastníctvo:				
štátu	-	-	-	-
bytového družstva	0	1	0	1
obce	-	-	-	-
fyzickej osoby	187	0	0	187
právnickej osoby	1	0	0	1
ostatných	3	0	0	3
s 1-2 nadzemnými podlažiami a nezistené	191	1	0	192
s 3-4 nadzemnými podlažiami	-	-	-	-
s 5+ nadzemnými podlažiami	-	-	-	-
Ubytovacích zariadení bez bytu	-	-	-	-
Neobývaných domov	46	0	0	46
z toho: určených na rekreáciu	13	0	0	13
Priemerný vek domu	38	36	-	38
Bytov spolu	238	4	0	242
v tom: trvale obývané	190	4	0	194
v %	97,9	2,1	0	100
z toho družstevné	0	4	0	4
byty vo vlastníctve občana v bytovom dome	-	-	-	-

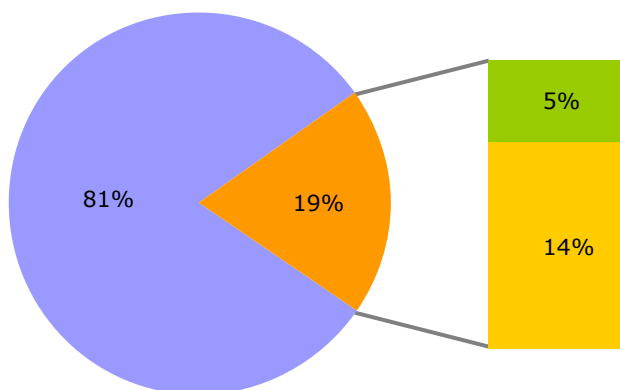

neobývané	48	0	0	48
neobývané z dôvodu zmeny užívateľa	1	0	0	1
neobývané, určené na rekreáciu	13	0	0	13
neobývané, uvoľnené na prestavbu	4	0	0	4
neobývané, nespôsobilé na bývanie	11	0	0	11
neobývané po kolaudácii	-	-	-	-
neobývané v pozostalostnom alebo súdnom konaní	4	0	0	4
neobývané z iných dôvodov	13	0	0	13
nezistené	2	0	0	2
Trvale obývané byty:				
Materiál nosných múrov: kameň, tehly	163	4	0	167
drevo	1	0	0	1
nepálené tehly	19	0	0	19
ostatné a nezistené	7	0	0	7
Veľkosť bytu: 1 obytná miestnosť	8	0	0	8
2 izby	38	0	0	38
3 izby	60	4	0	64
4 izby	50	0	0	50
5+ izieb	34	0	0	34
Bývajúcich osôb	653	17	0	670
Počet CD	248	6	0	254
Počet HD	223	5	0	228
Obytné miestnosti	652	12	0	664
Počet osôb na 1: byt	3,44	4,25	-	3,45
obytné miestnosti	1	1,42	-	1,01
CD	2,63	2,83	-	2,64
HD	2,93	3,4	-	2,94
Obytná plocha bytu v m ²	11 540	175	0	11 715
Celková plocha bytu v m ²	19 084	284	0	19 368
Priemerný počet:				
- m ² obytnej plochy na 1 byt	60,7	43,8	-	60,4
- m ² celkovej plochy na 1 byt	100,4	71	-	99,8
- m ² obytnej plochy na 1 osobu	17,7	10,3	-	17,5
- obytných miestností na 1 byt	3,43	3	-	3,42

Zdroj: ŠÚ SR

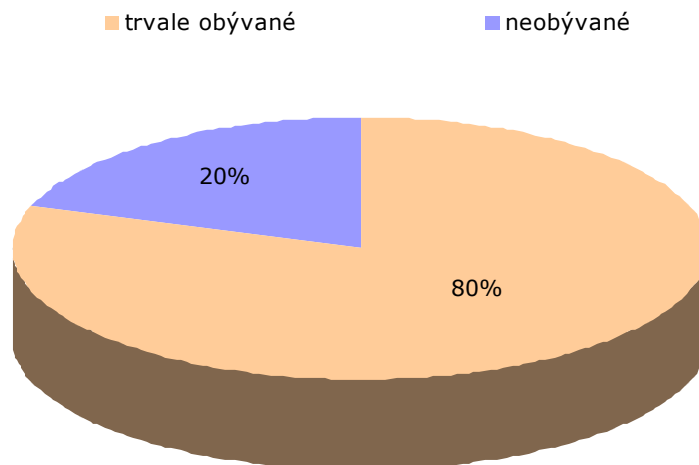
Graf 11: Štruktúra domov v obci (členenie podľa obývané, neobývané, rekreácia)

■ trvale obývané
■ neobývané určené na rekreáciu ■ ostatné neobývané

Graf 12: Štruktúra bytového fondu v obci (členenie podľa obývané a neobývané)

Tabuľka 12: Trvale obývané byty podľa druhu budovy, obdobia výstavby a kategórie bytu v r. 2001

Obdobie výstavby	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu
I. Kategória				
- 1899 a nezistené	3	0	0	3
1900 – 1919	2	0	0	2
1920 – 1945	2	0	0	2
1946 – 1970	38	4	0	42
1971 – 1980	24	0	0	24
1981 – 1990	24	0	0	24
1991 – 2001	18	0	0	18
spolu	111	4	0	115
%	96,5	3,5	0	100
% danej kategórie z celku	58,4	100	-	59,3
II. Kategória				
- 1899 a nezistené	-	-	-	-
1900 – 1919	1	0	0	1
1920 – 1945	6	0	0	6
1946 – 1970	25	0	0	25
1971 – 1980	3	0	0	3
1981 – 1990	2	0	0	2
1991 – 2001	1	0	0	1
spolu	38	0	0	38
%	100	0	0	100
% danej kategórie z celku	20	0	-	19,6
III. Kategória				
- 1899 a nezistené	1	0	0	1
1900 – 1919	-	-	-	-
1920 – 1945	3	0	0	3
1946 – 1970	11	0	0	11
1971 – 1980	-	-	-	-
1981 – 1990	-	-	-	-
1991 – 2001	-	-	-	-
spolu	15	0	0	15
%	100	0	0	100
% danej kategórie z celku	7,9	0	-	7,7
IV. Kategória				
- 1899 a nezistené	-	-	-	-

1900 - 1919	7	0	0	7
1920 - 1945	6	0	0	6
1946 - 1970	13	0	0	13
1971 - 1980	-	-	-	-
1981 - 1990	-	-	-	-
1991 - 2001	-	-	-	-
spolu	26	0	0	26
%	100	0	0	100
% danej kategórie z celku	13,7	0	-	13,4
Úhrn				
- 1899 a nezistené	4	0	0	4
1900 - 1919	10	0	0	10
1920 - 1945	17	0	0	17
1946 - 1970	87	4	0	91
1971 - 1980	27	0	0	27
1981 - 1990	26	0	0	26
1991 - 2001	19	0	0	19
spolu	190	4	0	194
%	97,9	2,1	0	100
Úhrn - z toho 1996 - 2001	7	0	0	7

Zdroj: ŠÚ SR – KS Trenčín

V bytovom fonde prevažujú byty I. kategórie (59%), najmenšie zastúpenie (8%) majú byty III. kategórie. Rozhodujúcu časť bytového fondu pochádza z obdobia výstavby v rokoch 1946 – 1970. Celoslovenský jav zobrazujúci pokles výstavby po roku 1970 sa obce Veľké Držkovce nedotkol v takej miere ako v iných malých obciach. Od roku 1970 do roku 2001 bolo v obci vybudovaných až 72 obývatelných jednotiek.

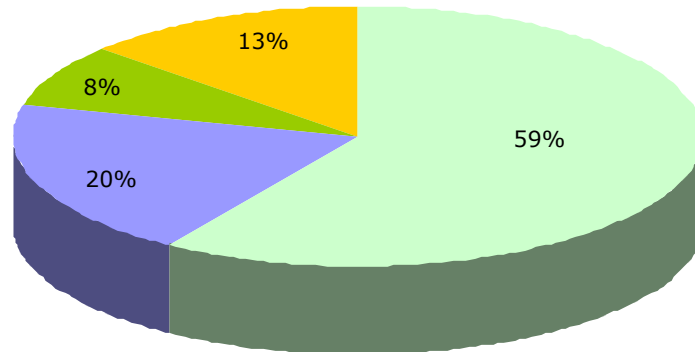

Priemerný vek domov v obci je 38 rokov. Tento ukazovateľ potvrdzuje uspokojivý stav bytového fondu obce. V súčasnosti sa obec snaží priebeh štruktúry bytového fondu rozvinúť podporou výstavby a prípravou na budovanie nájomných bytov predovšetkým pre mladé rodiny, čím sa chce obec priblížiť k cieľu udržať mladých ľudí v našej obci.

Graf 13: Bytový fond v členení podľa kategórií v % - rok 2001

I. kategória II. kategória III. kategória IV. kategória

Graf 14: Veková štruktúra bytového fondu v roku 2001

1899 a nezistené

1900 - 1919

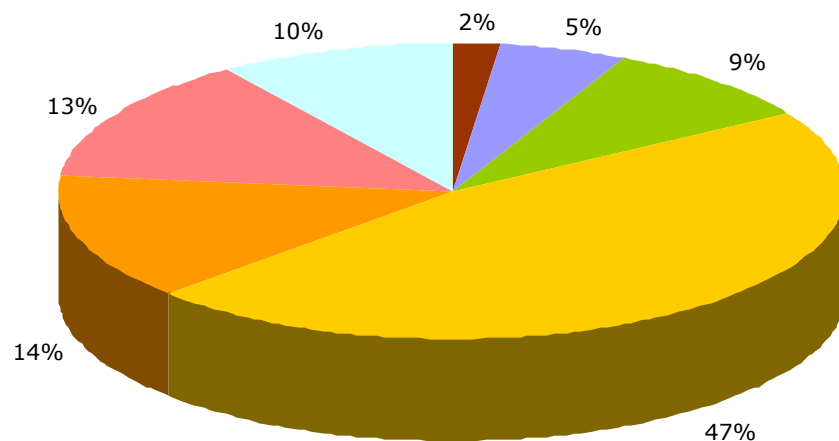
1920 - 1945

1946 - 1970

1971 - 1980

1981 - 1990

1991 - 2001

Tabuľka 13: Vybavenie trvale obývaných bytov v obci - rok 2001

Vybavenie	Počet	
	bytov	osôb v bytoch
Bytov spolu	194	670
z toho:		
s plynom zo siete	1	1
s vodovodom		
v byte	173	618
mimo bytu	-	-
bez vodovodu	16	34
nezistené	5	18
s kanalizáciou		
prípojka na kanalizačnú sieť	10	39
septik (žumpa)	140	531
so splachovacím záchodom	132	512
s kúpeľňou alebo sprchov. kútom	170	621

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 14: Spôsob vykurovania trvale obývaných budov – rok 2001

Spôsob vykurovania	Počet	
	bytov	osôb v bytoch
Ústredné kúrenie diaľkové	-	-
Ústredné kúrenie lokálne	115	455
na pevné palivo	102	415
na plyn	1	1
elektrické	10	35
Etážové kúrenie		
na pevné palivo	26	95
na plyn	-	-
ostatné	1	1
Kachle		
na pevné palivo	41	90
elektrické	-	-
plynové	-	-
ostatné	1	2
Iné	10	27
Spolu	194	670

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 15: Obývanosť trvale obývaných bytov

Počet osôb v byte	Trvale obývané byty podľa veľkosti					spolu
	1 miest.	2 izby	3 izby	4 izby	5 + izieb	
1	5	16	9	6	1	37
2	2	9	21	3	2	37
3	0	5	10	7	3	25
4	1	3	7	10	15	36
5	0	2	4	18	6	30
6	0	3	9	3	4	19
7+	0	0	4	3	3	10
spolu	8	38	64	50	34	194
%	4,1	19,6	33	25,8	17,5	100

Zdroj: ŠÚ SR

Štruktúru bytového fondu tvorí 238 domov, z ktorých je 192 trvale obývaných. Z pohľadu typu výstavby všetky domy sú s 1 až 2 nadzemnými podlažiami. Podľa počtu izieb a počtu osôb v byte je úroveň bývania v obci dostatočná. Z uvedených štatistík vyplývajú nasledovné závery o vybavenosti trvale obývaných bytov v obci, ktorú môžeme hodnotiť ako uspokojivú:

- ✓ 173 bytov je zásobovaných vodou z vodovodu (618 osôb),
- ✓ 10 bytov má prípojku na kanalizačnú sieť (39 osôb),
- ✓ 170 domácností má kúpeľňu alebo sprchovací kút (621 osôb),
- ✓ 120 bytov má 3 a viac izieb.

B. ŠKOLSTVO

Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry je predpokladom pre vyššiu kvalitu vzdelávania, ktorá súvisí aj s vyššou mierou zamestnanosti. Aktívnejšie obyvateľstvo znamená aj nárast životnej úrovne a prispievanie k ekonomickému rastu.

S účinnosťou od 1.7.2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest na základe zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy.

V obci Veľké Držkovce sa nachádza materská škola. Základnú školu deti navštevujú predovšetkým v Bánovciach nad Bebravou. Stredné školy navštevujú mladiství najmä v Bánovciach nad Bebravou či v Trenčíne.

Vzhľadom na absenciu školských zariadení, má obec snahu investovať do mimoškolských vzdelávacích činností (kurzy anglického jazyka, kurzy internetu, športová činnosť), ktoré by prispeli k zlepšeniu občianskej vybavenosti a mohli by byť využívané nielen deťmi, ale aj matkami na materskej dovolenke či staršími občanmi.

C. ZDRAVOTNÁ A SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

Vzhľadom na to, že obec Veľké Držkovce je zaradená do kategórie malých obcí a je 12 km vzdialená od okresného mesta, nemá vlastné zdravotné stredisko. Obyvatelia využívajú zdravotnícke stredisko v Bánovciach nad Bebravou, kde je aj nemocnica. Pohotovosť sa nachádza taktiež v Bánovciach nad Bebravou a RZP do obce príde do 20 minút po privolaní.

V rámci sociálnej starostlivosti funguje v obci pre starších občanov opatrovateľská služba, ktorú zabezpečujú v súčasnosti tri opatrovateľky.

5. **TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA OBCE**

Technická infraštruktúra predstavuje veľmi dôležitý faktor pôsobiaci na ekonomický rozvoj obce. Vytvára podmienky pre kvalitné bývanie obyvateľstva, rozvoj podnikateľských aktivít v obci a okolí a poskytuje dôležité služby pre obyvateľov.

A. ENERGETICKÉ SIETE

Elektrická energia a plynofikácia

Prevádzkovateľom elektrickej siete v obci je Západoslovenská energetika, a.s.. Rozvod elektrickej energie sú zrealizované v celej obci, pričom sú prevažne nadzemné. Dĺžka elektrickej siete v obci je 5, 32 km. Verejné osvetlenie je v obci realizované na stožiaroch elektrických rozvodov. V súčasnosti by verejné osvetlenie vyžadovalo modernizáciu.

Obec Veľké Držkovce nie je plynofikovaná a vzhľadom na narastajúci trend cely plynu obec v budúcnosti neuvažuje o vybudovaní plynofikačných prípojk do domácností.

B. INŽINIERSKE SIETE

Inžinierske siete vytvárajú základný predpoklad pre rozvoj podnikateľských aktivít v obci. Ide o finančne náročné investície, pre ktoré obec nedisponuje dostatočnými finančnými prostriedkami. V obci nie sú inžinierke siete vybudované kompletne a v budúcnosti sa počíta s ich dobudovaním.

Vodovod a kanalizácia

Celá obec je zabezpečená dodávkou pitnej vody, ktorá je zabezpečovaná z obecného vodovodu, ktorého dĺžka je cca 2 km alebo z obecnej studne.

V obci je vybudovaná dažďová kanalizácia. Splašková kanalizácia v obci v súčasnosti vybudovaná nie je, takže je voľne vypúšťaná do recipientu, resp. do domových žúmp, ktoré sú v prípade potreby vyprázdňované. Obec chce v budúcnosti riešiť vybudovanie splaškovej kanalizácie v spolupráci s Západoslovenskou vodárenskou spoločnosťou a.s..

Dopravné siete a dopravné systémy

Obcou prechádza cesta III. triedy, ktorá spája obce Dubodiel zo severozápadu a obec Veľké Chlievany z juhovýchodnej strany.

Technický stav miestnych komunikácií vyžaduje rekonštrukciu a rozšírenie. V obci sú v dostatočnom množstve vybudované chodníky.

Dopravné spojenie obce s okolitými obcami a okresnými mestami Trenčín a Bánovce nad Bebravou je realizované autobusovou dopravou. Dopravné spojenie je počas týždňa dostačujúce, horšia situácia je počas víkendov a večer. V obci sa nenachádza železničná zastávka.

O bežnú a zimnú údržbu miestnych komunikácií sa stará obec Veľké Držkovce, resp. obecný úrad. Aj napriek snahe obce je stav miestnych komunikácií podpriemerný, preto predpokladá v budúcnosti nutnosť resp. potrebu investovať do opravy komunikácií a technológie zimnej údržby.

C. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Obec Veľké Držkovce realizuje separáciu komunálneho odpadu v týchto kategóriách:

- plasty – vývoz 1 x mesačne,
- textil – 1 x za pol roka,
- sklo – podľa potreby, naplnenia kontajnerov,
- elektronický odpad – 1 x do roka.

Komunálny odpad vyprodukovaný v obci je odoberaný a zneškodňovaný firmy ENZO-VERONIKA-VES, a.s. Dežerice. Rovnako táto spoločnosť odváža aj separovaný odpad. Zároveň v nadväznosti na novozavedenú legislatívu súvisiacu s uskladňovaním a zhodnocovaním biologicky rozložiteľného odpadu (BRO) plánuje obec v krátkodobom časovom horizonte podniknúť kroky spojené s efektívnym využitím tejto v súčasnosti nezhodnocovanej zložky odpadu.

6. SPOLOČENSKÉ A KULTÚRNE AKTIVITY V OBCI

V častiach Čuklasovce a Horné Držkovce sa nachádzajú samostatné kultúrne domy. Časť Dolné Držkovce vlastný kultúrny dom nemá. Kultúrne domy sú využívané na tradičné spoločenské a kultúrne podujatie ako napr. fašiangové zábavy, oslavy dňa matiek, Mikuláša, Silvestra, rôzne životné jubileá, hostiny a kary.

Kultúrne vyžitie obyvateľov obce má tradičný vidiecky charakter. Obec organizuje rôzne kultúrne a zábavné podujatia ako napríklad: tanečné zábavy, Mikulášske posedenie, MDD, koncerty dychovej hudby atď. Vzhľadom na blízkosť k okresnému mestu a mestu Trenčín náročnejší sa obyvatelia môžu kultúrnym aktivitám venovať práve tam.

7. CESTOVNÝ RUCH

Cestovný ruch je významným a nepopierateľným aspektom ekonomického rozvoja príslušného regiónu, pretože vytvára pracovné príležitosti pre skupiny obyvateľov, zvyšuje príjmy, stimuluje kapitálové investície, vytvára príležitosti pre rozvoj malých a veľkých podnikov.

Vzhľadom na prírodné danosti a jej umiestnenie sa obec bude v budúcnosti snažiť vytvoriť podmienky pre rozvoj cestovného ruchu v obci a okolí a umožní podnikateľským subjektom pôsobiacim v oblasti cestovného ruchu realizovať svoju činnosť v danej lokalite.

Priamo v obci sa nenachádzajú ubytovacie ani stravovacie zariadenia. Najbližším turistickým zariadením sú penzióny v Bánovciach nad Bebravou či motoresty na ceste E50.

Historickou pamiatkou, ktorá predstavuje turistický potenciál je kostol sv. Cyrila a Metoda z roku 1931. Ďalším turistickým lákadlom sú vhodné terénne a prírodné podmienky na cykloturistiku.

III. SWOT ANALÝZA OBCE VEĽKÉ DRŽKOVCE

Swot analýza obce Veľké Držkovce bola použitá ako metóda, ktorá vychádza:

- ✓ z analýzy doterajšieho vývoja,
- ✓ súčasného stavu obce s uvedením jeho silných stránok,
- ✓ súčasného stavu obce s uvedením jeho slabých stránok,
- ✓ jeho potenciálnych rozvojových zdrojov – príležitostí (šancí),
- ✓ jeho potenciálnych ohrození rozvojových zámerov – hrozieb (rizík).

Pre definovanie základných prvkov SWOT analýzy obce boli využité:

- ✓ poznatky z doterajšieho vývoja a súčasného stavu vybavenia obce,
- ✓ rozvojové zámery obce,
- ✓ strategické ciele, ich priority a opatrenia.

Silné stránky obce predstavujú potenciálne faktory ďalšieho rozvoja obce vo všetkých základných oblastiach. Vytvárajú východiskovú základňu pre stanovenie reálnych rozvojových cieľov.

Slabé stránky obce predstavujú limitujúce faktory rozvojových zámerov a oblastí, na ktoré treba sústrediť pozornosť orgánov samosprávy.

Príležitosti (šance) sú faktormi, ktoré umožňujú pri ich využití naplnenie rozvojových zámerov obce, ich reálnosť a urýchlenie. Poznanie reálnych príležitostí je východiskom stanovenia splniteľných rozvojových cieľov.

Ohrozenia (riziká) predstavujú skutočnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť resp. spomaliť realizáciu strategických cieľov rozvoja obce. Dôsledná analýza možností vzniku rizík na celospoločenskej i komunálnej úrovni predstavuje predovšetkým analýzu možností pri zabezpečovaní finančných zdrojov.

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ A ĽUDSKÉ ZDROJE	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednotná národnostná a náboženská štruktúra obyvateľstva, ▪ stabilizovaný počet obyvateľov od roku 2001 ▪ možnosť využívania predškolského zariadenia priamo v obci, ▪ dostupnosť školských zariadení v okresnom meste, ▪ možnosť pracovných príležitostí v obci, Bánovciach nad Bebravou, či v Trenčíne, ▪ dostatočné dopravné spojenie do zamestnania, škôl, na kultúrne, športové a iné podujatia, ▪ predpoklady vybudovania ďalších bytových jednotiek.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zhoršovanie vekovej štruktúry obyvateľstva, ▪ zhoršovanie migračného vývoja spôsobeného príťažlivosťou a možnosťami blízkeho okolia obce, ▪ prevažujú obyvatelia so základným, alebo učňovským vzdelaním bez maturity, ▪ odchod mladých a vzdelaných ľudí z obce.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ podpora bytovej výstavby, rast bytového fondu obce, najmä pre mladé rodiny, ▪ rekonštrukcia, prípadne dobudovanie kultúrnych a športových zariadení, ▪ rekonštrukcia a modernizácia predškolského zariadenia, ▪ rozšírenie a obnova existujúceho detského ihriska, ▪ zabezpečiť obyvateľom prístup k internetu, ▪ vybudovanie zón rekreácie a oddychu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nepriaznivý ekonomický a sociálny vývoj v spoločnosti, ▪ ohrozené existenčné podmienky pre zabezpečenie rodiny, ▪ nepriaznivá veková a vzdelanostná štruktúra obyvateľstva (rast indexu starnutia), ▪ nedostatok finančných prostriedkov potrebných k realizácii zámerov.

POLOHA OBCE A VÄZBA NA VONKAJŠIE OKOLIE	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ výhodná poloha obce vzhľadom na blízkosť k jednému z hlavných uzlov regiónu, ▪ umiestnenie obce umožňuje rozmanitosť dopravného spojenia, ▪ vysoký prírodný potenciál obce, ▪ blízkosť napojenia obce na cestu E 50, ▪ priaznivé podmienky obce pre rozvoj sociálnej, spoločenskej a kultúrnej funkcie, ▪ vhodné prírodné a geografické podmienky na rozvoj agroturistiky.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ potreba aktualizácie územného plánu obce, ▪ nejasné vlastnícke pomery u niektorých pozemkov v katastri obce, ▪ nevysporiadanosť pozemkov pod miestnymi komunikáciami, ▪ nedostatočné verejné dopravné spojenie.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ využitie katastrálneho územia obce pre bytovú, občiansku, spoločenskú i podnikateľskú výstavbu, ▪ možnosť kooperácie riešenia otázok a problémov regionálneho charakteru s okolitými obcami, ▪ možnosť využitia lokalizácie obce a výhodného dopravného spojenia obce k budovaniu priemyselných zón.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostatok vlastných i verejných finančných zdrojov na financovanie projektov v rámci dopravnej infraštruktúry a občianskej vybavenosti, ▪ narušenie urbanistickej štruktúry realizáciou veľkých investícií, najmä do infraštruktúry, ▪ negatívny dopad realizovanej výstavby a rozmanitej dopravnej infraštruktúry na životné prostredie.

ENVIRONMENTÁLNE A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE OBCE	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ blízkosť prírodných prvkov, ▪ vysoká biodiverzita územia, ▪ podpriemerná produkcia emisií v rámci Slovenska ▪ vyvážený pomer medzi poľnohospodárskou, lesnou a zastavanou plochou ▪ možnosť zdravšieho životného štýlu na vidieku ▪ dostatok priestorov pre budovanie zón rekreácie a oddychu,	<ul style="list-style-type: none"> ▪ všeobecný nezáujem obyvateľstva na zlepšovaní ŽP a odstraňovaní príčin, ▪ znečisťovanie povrchových vôd – vodné toky sú hlavnými recipientmi odvádzania splaškových a odpadových vôd ▪ kanalizácia nepokrývajúca potreby občanov obce, ▪ nedostatočné environmentálne povedomie obyvateľstva ▪ nízky objem finančných zdrojov na investovanie do tvorby a ochrany prírodného prostredia, ▪ nezáujem občanov na separovaní odpadu, ▪ nevyužitie výhodného prostredia, najmä v okolí obce pre budovanie rekreačných zón.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ využitie prírodného potenciálu na vytváranie nových a zveľaďovanie existujúcich rekreačných zón, ▪ ekologické partnerstvo obce s ohrozovateľmi životného prostredia (výrobné podniky pôsobiace v katastri obce), ▪ agroturistika a vidiecka turistika (turistické a cyklistické trasy, chov koní) ▪ obnova lúčnych ekosystémov – kosenie lúk, odstraňovanie nežiaducej (náletovej, nepôvodnej) vegetácie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ohrozovanie obce hlučnosťou, prašnosťou a znečisťovaním ovzdušia vplyvom dopravného spojenia a výstavby občianskej vybavenosti, ▪ ohrozovanie čistoty spodných vôd žumpami pri rodinných domoch, ▪ zníženie biodiverzity, ▪ nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi.

▪ rozšírenie separovaného zberu odpadov a ich zhodnocovania, likvidácia divokých skládok, ▪ vybudovanie kompostovacieho zariadenia k zhodnocovaniu biologicky rozložiteľného odpadu obce, ▪ tvorba nových pracovných príležitostí pri odstraňovaní ekologických záťaží ▪ zvýšiť vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia.	

TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vybudovaná dopravná infraštruktúra, ▪ výhodná poloha a dopravná dostupnosť mikroregiónu, ▪ vysoký stupeň zásobovania vodou, ▪ dostatočná frekvencia dopravného spojenia, ▪ dostatok priestorov v katastri obce pre budovanie bytovej a technickej infraštruktúry, ▪ vysoký stupeň pokrytia telekomunikačnými sieťami ▪ existencia obecných budov, ▪ vybudované verejné osvetlenie obce, ▪ obecný rozhlas.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zlý stav miestnych komunikácií, narušený povrch komunikácií v obci vzhľadom k intenzite dopravy, ▪ neustála potreba investícií na údržbu a modernizáciu technologických zariadení vo vlastníctve obce, ▪ obec je neplynofikovaná, ▪ neexistencia splaškovej kanalizácie, čiastočná existencia dažďovej kanalizácie, absencia centrálnej ČOV, ▪ potreba rekonštrukcie a modernizácie obecného majetku ▪ nutnosť dobudovania verejných priestranstiev a športových zariadení, ▪ nedostatočná obchodná sieť (nedostatky v ponuke a rozmanitosti tovaru a služieb) ▪ nízke využívanie internetu.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vybudovanie kanalizácie v spolupráci so Západoslovenskou vodárenskou spoločnosťou Nitra ▪ podpora individuálnej výstavby, ▪ vybudovanie nových bytových jednotiek, sociálnych bytov, ▪ dobudovanie inžinierskych sietí k novovybudovaným bytovým jednotkám, ▪ rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov,	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostatok finančných prostriedkov, ▪ neschválenie projektov na získanie finančných zdrojov z fondov EÚ a SR, ▪ narušenie životného prostredia výstavbou, ▪ nepripravenosť technickej a projektovej dokumentácie, ktorá bude podporným dokumentom k realizácii zámerov obce.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ úpravy obecných verejných priestranstiev a vybudovanie nových tzv. zelených zón, ▪ vybudovanie vlastného kultúrneho domu, ▪ vybudovanie kompostovacieho zariadenia k zhodnocovaniu biologicky rozložiteľného odpadu obce, ▪ rekonštrukcia existujúcich obecných budov a ich vnútorného vybavenia, ▪ rekonštrukcia verejného osvetlenia, miestneho rozhlasu a jeho ústredne, ▪ rekonštrukcia osvetlenia, ▪ rozšírenie ponuky prevádzkovej káblovej televízie.	
--	--

SOCIÁLNA (OBČIANSKA) INFRAŠTRUKTÚRA	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dobrá úroveň bytovej vybavenosti obce s výraznou prevahou rodinných domov, ▪ perspektíva ďalšej bytovej výstavby, ▪ vybavenosť obce predškolským zariadením, ▪ dostupnosť k školským zariadeniam v okresnom meste, ▪ ponuka mimoškolských činností ▪ možnosti využitia opatrovateľskej služby, ▪ zabezpečenie možnosti stravovania starších občanov, ▪ priestorovo vytvorené podmienky k dobudovaniu komunitných centier v obci.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ urbanisticky neusporiadané objekty občianskej a spoločenskej vybavenosti ▪ zastarané stavby, ▪ zhoršený technický stav obecných objektov, ▪ nedostatočný objem finančných prostriedkov na modernizáciu obecných budov, ▪ slabá aktivita mladých ľudí v oblasti kultúrneho diania ▪ potreba dobudovania zariadení a areálov pre mladšiu generáciu, ▪ nutnosť dochádzať za odbornými vyšetreniami, ▪ neúplný základný sortiment ponuky tovarov a služieb v obci.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ možnosť získať prostriedky z fondov EÚ na modernizáciu a rekonštrukcie obecných budov, ▪ príprava projektovej dokumentácie, vybudovanie, prípadne rekonštrukcia komunitných centier obce (kultúrno-spoločenské, športové, spoločenské), ▪ pripravenosť pozemkov pre výstavbu bytovú, podnikateľskú i občiansku, ▪ dobudovanie inžinierskych sietí a príjazdových cestných komunikácií, ▪ usporiadanie urbanistickej štruktúry obce podľa aktualizovaného územného plánu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostatok finančných zdrojov, ▪ prípadná neúspešnosť projektov súvisiacich s rozvojom občianskej infraštruktúry, ▪ vysoký stupeň opotrebenia jednotlivých obecných objektov, potreba údržby, opráv, rekonštrukcií, ako aj zlepšenia vnútorného vybavenia, ▪ potreba súhlasu vlastníkov starých, najmä hospodárskych budov a pozemkov s ich využitím pre obecné účely, ▪ odchod mladých a vzdelaných ľudí z obce dôvodu chýbajúcich perspektív.

ZÁUJMOVÉ ZDRUŽENIA, KULTÚRNE A SPOLOČENSKÉ AKTIVITY.	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ existujúci kultúrny dom v obci slúžiaci k rozvíjaniu spoločenských aktivít, ▪ organizovanie kultúrnych podujatí za účasti detí MŠ a členov záujmových združení v obci, ▪ tradícia v usporadúvaní stretnutí a spoločenských podujatí spojených so zvykosťami a tradíciami obce, ▪ spoluúčasť organizácií a združení na spoločenskom a kultúrnom dianí v obci, ▪ spolupodieľanie obcou na organizovaní kultúrnych a spoločenských podujatí.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ neexistujúci vlastný kultúrny dom, ▪ nedostatočné zapojenie podnikateľských subjektov do kultúrno-spoločenských akciách, ▪ menší záujem mladších generácií o záujmovú činnosť, kultúrne a športové aktivity.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytvorenie partnerstva obecnej samosprávy a záujmových združení v obci pri organizovaní obecných podujatí, ▪ vybudovanie kultúrneho domu, ▪ dobudovanie športového ihriska k univerzálnemu využitiu pre športové vyžitie občanov, ▪ pokračovanie v tradíciách obce v organizovaní kultúrnych a spoločenských podujatí.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostatok finančných zdrojov na splnenie spoločenských, kultúrnych a športových zámerov, ▪ stagnujúci, prípadne nepriaznivý demografický vývoj (veková štruktúra), ▪ slabší záujem, najmä mladších občanov o činnosť v záujmových združeníach v obci, ▪ postupný zánik kultúrnych tradícií.

EKONOMICKÉ PODMIENKY A PODNIKATEĽSKÉ PROSTREDIE	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ predpoklady rozvoja podnikania a rozširovania obchodu a služieb pre občanov v obci, ▪ dostatok pozemkov pre výstavbu objektov bytovej a občianskej vybavenosti obce, ▪ priaznivý podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva, ▪ obecný majetok, možnosti jeho efektívnejšieho využitia, vrátane podnikania s ním.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ potreba využitia verejných zdrojov a úverových prostriedkov (EÚ, SR), ▪ nepripravené projektové dokumentácie k žiadostiam z fondov EÚ, ▪ vysoký stupeň opotrebenia obecného majetku.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvýšenie finančnej a daňovej sily obce, ▪ priaznivé predpoklady pre čerpanie zo štrukturálnych fondov EÚ, ▪ racionalizačné opatrenia a program úspory nákladov v samospráve a obecných budovách.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj obce, ▪ neúspešné projekty na čerpanie finančných prostriedkov z rozpočtu SR a EÚ, ▪ celkový rast nákladov na činnosť samosprávy, najmä rast cien energií, služieb, nákladov na verejné účely obce a pod., ▪ neovplyvniteľné zásahy vyššej moci vyplývajúce z prírodných podmienok.

Swot analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození poskytla prehľad potenciálnych obmedzení i možností pri ďalšom rozvoji obce. Jej zhodnotenie umožnilo stanoviť nevyhnutné priority strategických cieľov v jednotlivých oblastiach a prijať opatrenia na zabezpečenie ich dosiahnutia. Analýza príležitostí a ohrození umožnila odhaliť doteraz nevyužité šance a súčasne definovať riziká, s ktorými sa samospráva môže v ďalšom období stretnúť.

IV. ROZVOJOVÁ VÍZIA OBCE

Rozvojová vízia obce predstavuje takmer zidealizované predstavy obyvateľov obce i manažmentu obecnej samosprávy o tom, ako by obec v dlhodobom horizonte mala vyzeráť, ako by mali jej obyvatelia v nej žiť, ako by sa mali v obci cítiť, akú kvalitu života by im obec mala v budúcnosti ponúknuť. Je to vízia predovšetkým pre ekonomicky aktívnu a mladú generáciu obce, ale i vízia pre pokojný a zabezpečený život občanov v poproduktívnom veku.

Predstava alebo rozvojová vízia obce je prvým krokom pre stanovenie žiadaných rozvojových potrieb a vo vecnej rovine slúži na stanovenie dlhodobých i krátkodobých cieľov, priorít a opatrení, ktoré sa v dlhodobom programovom dokumente obce ďalej rozpracovávajú do konkrétnej vecnej podoby.

Vízia obce vychádza z predstáv obyvateľov vyslovených v ankete, na verejných zhromaždeniach občanov i pri iných príležitostiach a aj zo zámerov obecnej samosprávy a jej volených predstaviteľov.

ROZVOJOVÁ VÍZIA OBCE

Obec Veľké Držkovce má potenciálne predpoklady byť pre svojich občanov miestom pre pokojné bývanie, v zdravom a čistom prostredí. Vízia bude pokračovaním kresťanských a rodinných tradícií v rozvoji a živote obce. Cieľom je postupné využitie prírodného potenciálu obce so zabezpečením jej ekologickej stability, vybudovanie obce urbanisticky usporiadanej, zabezpečenej bytovou a občianskou vybavenosťou, s potrebnou technickou a sociálnou infraštruktúrou. Naplnenie cieľovej rozvojovej vízie by malo priniesť nové možnosti pre rozvoj podnikania, vznik pracovných príležitostí v obci a jej okolí, priaznivé podmienky pre materiálne zabezpečený a duchovne bohatý život. Obec by mala poskytovať svojim obyvateľom priaznivé podmienky pre záujmové, kultúrne, športové a iné vyžitie, ako aj možnosti oddychu a rekreácie, pri primeranom zdravotnom a sociálnom zabezpečení. Neoddeliteľnou súčasťou rozvojovej vízie obce je i vybudovanie občianskej spoločnosti na princípoch spolužitia aktivity a solidarity, s dobrými medziľudskými vzťahmi.

V. STRATEGICKÉ CIELE, PRIORITY A OPATRENIA

Strategické ciele obce

Naplnenie dlhodobej vízie rozvoja obce Veľké Držkovce vedie cez stanovenie a plnenie strategických cieľov rozvoja obce, ich priorít a opatrení. Tieto boli stanovené predovšetkým na základe problémov, ich príčin a dôsledkov v súčasnom stave obce.

Pre naplnenie dlhodobej vízie boli v PHSR obce Veľké Držkovce stanovené nasledovné strategické ciele:

Schéma strategických cieľov PHSR obce Veľké Držkovce:

Základným predpokladom pre splnenie stanovených cieľov je získanie potrebných finančných zdrojov. Ide najmä o financie z verejných fondov, resp. z fondov Európskej únie. Ďalším predpokladom pre úspešné splnenie strategických cieľov je dôsledné vypracovanie a predkladanie programových zámerov a zdôvodnených žiadostí o pridelenie finančných prostriedkov na príslušné inštitúcie.

Priority a opatrenia

Plnenie hlavných strategických cieľov dlhodobého rozvoja obce sa realizuje stanovením ich priorít a definovaním jednotlivých konkrétnych opatrení, ktoré sa premietajú do projektov a projektových zámerov.

Vzhľadom na veľkosť obce a rozsah plánovaných aktivít bude obecná samospráva realizovať riešenie uvedených zámerov predovšetkým predkladaním žiadostí na dotácie zo štátnych fondov a z príslušných fondov Európskej únie.

Plnenie strategických cieľov rozvoja obce, stanovených priorít a prijatých opatrení bude rozhodujúcim spôsobom ovplyvňovať postup výstavby miestnych a regionálnych investícií v katastrálnom a záujmovom území obce.

Aktualizácia stanovených priorít a prijatých opatrení, pri dodržaní hlavných strategických cieľov rozvoja, bude uskutočňovať obecná samospráva pri každoročnom stanovení hlavných úloh samosprávy a spracovaní obecného rozpočtu. Základom bude stav prípravy jednotlivých projektov a reálne predpoklady na získanie potrebných finančných prostriedkov.

A. CIEĽ 1: ROZVOJ ĽUDSKÝCH ZDROJOV

Priorita 1: Podpora priaznivého demografického vývoja v obci
Opatrenie 1.1: Podpora individuálnej výstavby v obci
<ul style="list-style-type: none">
▪ Zabezpečiť informovanosť občanov o podmienkach možnosti výstavby samostatných domových jednotiek
▪ Vytvorenie optimálnych podmienok pre výstavbu
▪ Dobudovanie inžinierskych sietí
▪ Dobudovanie príjazdových miestnych komunikácií
▪ Výstavba realizovaná vlastníckmi
Opatrenie 1.2: Zvyšovanie úrovne občianskej vybavenosti obce pre športové vyžitie obyvateľov
<ul style="list-style-type: none">
▪ Vypracovanie projektovej dokumentácie
▪ Rozšírenie športového ihriska
▪ Obstaranie športového náradia
Opatrenie 1.3: Vybudovanie kultúrneho domu – komunitného centra
<ul style="list-style-type: none">
▪ Projekt výstavby kultúrneho domu
▪ Optimálna lokalizácia kultúrneho domu
▪ Vysporiadanie vlastníckych vzťahov - pozemok
▪ Projektová dokumentácia
▪ Stavebné povolenie
▪ Výstavba kultúrneho domu
▪ Personálne a technické zabezpečenie výstavby a prevádzky KD
▪ Obstaranie vnútorného vybavenia kultúrneho domu
Priorita 2: Zlepšovanie podmienok pre ekonomickú aktivitu obyvateľov, rozvoj podnikania
Opatrenia 3.1: Podpora podnikania v obci a jej v blízkom okolí
<ul style="list-style-type: none">
▪ Analýza súčasného stavu obecného majetku
▪ Zabezpečenie informovanosti o možnostiach ekonomického využitia na území obce
▪ Vypracovanie plánu k jeho efektívnemu využívaniu
Priorita 3: Vytváranie podmienok a podpora činnosti záujmových spolkov a občianskych združení, rozvíjanie kultúrnych, športových a spoločenských tradícií v obci
Opatrenie 3.1: Vytváranie priestorových podmienok pre klubovú činnosť záujmových združení a spolkov obyvateľov obce
<ul style="list-style-type: none">
▪ Zabezpečenie vhodných priestorov na činnosť záujmových združení v obci
▪ Spolupodieľanie sa na prezentovaní a propagovaní ich činností za účelom zviditeľnenia

Opatrenie 3.2: Udržiavanie a rozvoj kultúrnych, športových a iných dlhodobých tradícií obce

- Vytvoriť materiálne finančné a personálne podmienky pre rozvoj tradičných zvyklostí a športových podujatí
- Spolupodieľanie obce na organizovaní tradičných spoločenských a kultúrnych podujatí
- Nadviazať spoluprácu s kultúrnymi inštitúciami, podnikateľskými subjektmi a obyvateľmi pri udržiavaní tradícií a zvyklostí

Financovanie:

- ✓ štátny rozpočet,
- ✓ rozpočet obce,
- ✓ európske fondy,
- ✓ súkromné zdroje.

**B. CIEĽ 2: RACIONÁLNE VYUŽÍVANIE PRÍRODNÉHO POTENCIÁLU
A UDRŽIAVANIE PAMIAŤOK**

Priorita 1: Formovanie obrazu krajiny, priestorové a funkčné usporiadanie územia obce
Opatrenie 1.1: Usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom obce
<ul style="list-style-type: none">
▪ Spracovanie Registra obnovej evidencie pozemkov
▪ Vykonanie pozemkových úprav za účelom ich využitia pre bytovú a občiansku výstavbu
▪ Aktualizácia a doplnenie vypracovaného Územného plánu obce Veľké Držkovce
Opatrenie 1.2: Stanovenie záväzných regulatívov na ochranu životného prostredia, zákona o pôde a jej ochrane, pri využívaní územia obce k budovaniu technickej a investičnej výstavby
<ul style="list-style-type: none">
▪ Pravidelný monitoring situácie
▪ Vytvorenie partnerstiev so znečisťovateľmi životného prostredia pri riešení ekologických problémov a ich spoluúčasťou na odstraňovaní negatívnych dopadov
▪ Vypracovania plánu k systému odstránenia negatívnych dopadov na životné prostredie
▪ Zavedenie sankčného systému v prípade ekologických škôd
Opatrenie 1.3: Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií v obci
<ul style="list-style-type: none">
▪ Obmedziť spaľovaniu fosílnych palív
▪ Prechod na alternatívne zdroje vykurovania predovšetkým v objektoch užívaných obcou,
Priorita 2: Vytvorenie rekreačných zón, rozvoj turizmu a cestovného ruchu
Opatrenie 3.1: Budovanie oddychových a tzv. zelených zón v katastri obce
<ul style="list-style-type: none">
▪ Vypracovanie projektu rozmiestnenia tzv. zelených zón
▪ Vybudovanie oddychových zón a posedení
Opatrenie 3.2: Vybudovanie cyklotrás a oddychovej zóny pre cykloturistov
<ul style="list-style-type: none">
▪ Vypracovanie projektu umiestnenia cyklistických chodníkov
▪ Zrealizovanie náučných cyklochodníkov
▪ Vybudovanie oddychovej zóny
Priorita 4: Odpadové hospodárstvo obce
Opatrenie 4.1: Zabezpečiť likvidáciu divokých skládok v obci
<ul style="list-style-type: none">
▪ Lokalizácia čiernych skládok
▪ Likvidácia skládok
▪ Zavedenie sankčného systému v prípade porušovania zásad ekologickej politiky
Opatrenie 4.2: Zabezpečiť rozšírenie separácie komunálneho odpadu v celej obci
<ul style="list-style-type: none">
▪ Ekonomicky motivovať obyvateľstvo

- Zvýšiť environmentálne povedomie obyvateľov obce
- Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu prostredníctvom obstarania potrebnej technológie a prostriedkov odpadového hospodárstva
- Zabezpečiť propagáciu možnosti separovania komunálneho odpadu.

Opatrenie 4.3: Organizácia mobilných zberov vyseparovaného odpadu

- Zabezpečenie zberných kontajnerov
- Zabezpečenie dodávateľsko – odberateľských vzťahov v oblasti zberu a zhodnocovania vyseparovaného odpadu
- Zvýšiť environmentálne povedomie ľudí

Opatrenie 4.4: Zavedenie separovania biologicky rozložiteľného odpadu (BRO)

- Výber dodávateľa technológie a prostriedkov určených k separovaniu BRO
- Nákup technológie na zber, zvoz a manipuláciu odpadu v kompostárni
- Nákup prostriedkov – zberných nádob a vriec k odčleneniu BRO od ostatného odpadu v domácnostiach

Opatrenie 4.5: Vybudovanie kompostovacieho zariadenia v obci

- Príprava projektovej dokumentácie
- Vypracovanie správy EIA
- Výber dodávateľa stavebných prác
- Výstavba kompostovacieho zariadenia
- Dobudovanie inžinierskych sietí a prízjazdovej cesty k objektu

Financovanie:

- ✓ štátny rozpočet,
- ✓ rozpočet obce,
- ✓ európske fondy,
- ✓ súkromné zdroje.

C. CIEĽ 3: DOBUDOVANIE A ROZVOJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Priorita 1: Vybudovanie technickej infraštruktúry vo všetkých častiach obce
Opatrenie 1.1: Výstavba kanalizácie obce
<ul style="list-style-type: none">
▪ Spracovanie technickej dokumentácie
▪ Výber partnerov spomedzi obcí mikroregiónu
▪ Výber dodávateľa a administratívne zabezpečenie realizácie aktivity
▪ Výkon pozemných prác
▪ Výstavba splaškovej a dažďovej kanalizácie
Opatrenie 1.2: Dobudovanie inžinierskych sietí pre budúcu individuálnu výstavbu
<ul style="list-style-type: none">
▪ Príprava technickej dokumentácie
▪ Stanovenie regulatívov postupu pri budovaní inžinierskych sietí pre objekty
▪ Výstavba inžinierskych sietí k novo navrhovaným domovým či bytovým jednotkám
▪ Rozšírenie plynofikácie do nových stavebných obvodov
Priorita 2: Výstavba, rekonštrukcia, opravy a údržba obecných komunikácií, ulíc a chodníkov
Opatrenie 2.1: Úprava miestnych komunikácií
<ul style="list-style-type: none">
▪ Analýza súčasného stavu miestnych komunikácií
▪ Vypracovanie technickej dokumentácie
▪ Rekonštrukcia miestnych komunikácií, natiahnutie nového asfaltového koberca na poškodenom úseku miestnych komunikácií
Opatrenie 2.2: Dobudovanie chýbajúcich miestnych komunikácií
<ul style="list-style-type: none">
▪ Analýza súčasného stavu nedostatočných cestných prepojení
▪ Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu
▪ Dobudovanie príjazdových komunikácií
Opatrenie 2.3: Obnova technologického vybavenia na letnú a zimnú údržbu miestnych komunikácií
<ul style="list-style-type: none">
▪ Analýza rozsahu technologickej obnovy na sezónnu údržbu
▪ Vypracovanie technickej dokumentácie a administratívne zabezpečenie realizácie aktivity
▪ Obnova technologického vybavenia
Opatrenie 2.4: Výstavba a rekonštrukcia chodníkov v obci
<ul style="list-style-type: none">
▪ Vypracovanie projektovej dokumentácie
▪ Realizácia opravy pôvodných a výstavby nových chodníkov vo vybudovaných obytných uliciach
Opatrenie 2.5: Úprava vstupov do obce - osadenie informačných tabúl a dopravného značenia, kultivácia a výsadba zelene v okolí občianskej vybavenosti
<ul style="list-style-type: none">
▪ Zistenie stavu existujúcich informačných tabúl a dopravného značenia

- Údržba a obnova informačných tabúlí
- Údržba a obnova dopravného značenia
- Údržba a obnova miestnej zelene, parkov a oddychových zón

Opatrenie 2.6: Vybudovanie a rekonštrukcia autobusových zastávok v obci

- Analýza súčasného technického stavu
- Vypracovanie projektovej dokumentácie
- Výber dodávateľa
- Realizácia, prípadne oprava pôvodných autobusových zastávok

Priorita 3: Zabezpečenie úpravy a údržby verejných priestranstiev obce a parkovacích plôch

Opatrenie 3.1: Úprava verejných priestranstiev

- Prehodnotenie umiestnenia, technického stavu, vzhľadu a funkčnosti verejných priestranstiev v obci
- Úpravy verejných priestranstiev obce
- Zabezpečenie parkovacích plôch
- Budovanie prvkov skrášľujúcich prostredie obce

Financovanie:

- ✓ štátny rozpočet,
- ✓ rozpočet obce,
- ✓ európske fondy,
- ✓ súkromný sektor.

D. CIEĽ 4: DOBUDOVANIE A ROZVOJ SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Priorita 1: Nová výstavba a rekonštrukcia bytového fondu obce
Opatrenie 1.1: Rozšírenie intravilánu obce vzhľadom na potenciálnu výstavbu bytov a rodinných domov
<ul style="list-style-type: none">
▪ Vypracovanie technickej dokumentácie
▪ Príprava pozemkov a inžinierskych sietí
▪ Aktualizácia územného plánu obce Veľké Držkovce
Opatrenie 1.2: Podpora individuálnej výstavby v obci
<ul style="list-style-type: none">
▪ Výber lokality
▪ Zabezpečiť informovanosť občanov o možnostiach individuálnej výstavby
▪ Dobudovanie inžinierskych sietí
▪ Vybudovanie príjazdových komunikácií
Priorita 2: Rozvoj sociálnych služieb pre starších občanov
Opatrenie 2.1: Rozšírenie opatrovateľskej služby v obci
<ul style="list-style-type: none">
▪ Spolupráca so Spoločnou úradovňou Bánovce nad Bebravou
▪ Personálne a režijné zabezpečenie opatrovateľskej služby v obci
▪ Zabezpečenie opatrovateľskej služby
Opatrenie 2.2: Vybudovanie Domova sociálnych služieb
<ul style="list-style-type: none">
▪ Vypracovanie projektovej dokumentácie
▪ Výstavba Domova sociálnych služieb
▪ Dobudovanie inžinierskych sietí
▪ Zabezpečenie objektu personálnymi a technickými kapacitami
▪ Vybudovanie príjazdových komunikácií
Priorita 3: Odstránenie neobývaných, starých a nevyhovujúcich stavieb, najmä hospodárskych budov v obci
Opatrenie 3.1: Monitoring neobývaných, starých a nevyhovujúcich stavieb a dohoda s vlastníckmi o ich odstránení
<ul style="list-style-type: none">
▪ Analýza súčasného stavu trvalo neobývaných stavieb
▪ Zabezpečenie majetkovo-právnych predpokladov pre asanáciu trvalo neobývaných budov
▪ Realizácia – asanácia nevyhovujúcich stavieb
Priorita 4: Rozvoj obchodu a služieb (sortiment a kvalita)
Opatrenie 4.1: Rozšírenie ponuky a sortimentu tovaru
<ul style="list-style-type: none">
▪ Zhodnotenie stavu obchodnej siete
▪ Vypracovanie návrhov rozvoja z hľadiska rozšírenie sortimentu tovaru a zvýšenia jeho ponúkanej kvality
Opatrenie 4.2: Zhodnotenie stavu siete služieb v obci a vypracovanie návrhov rozvoja

z hľadiska rozšírenia ponuky na základe dopytu
<ul style="list-style-type: none">
▪ Vymedziť priestory pre potrebné služby
▪ Zabezpečenie informovanosti podnikateľských subjektov o dopyte obce
▪ Ponuka zvýhodnených podmienok pre podnikateľské subjekty
Financovanie:
<ul style="list-style-type: none">
✓ štátny rozpočet,
✓ rozpočet obce,
✓ európske fondy,
✓ súkromné zdroje.

E. CIEĽ 5: ZABEZPEČENIE EKONOMICKEJ STABILITY SAMOSPRÁVY

Priorita 1: Efektívne využívanie rozpočtových zdrojov obce
Opatrenie 1.1: Úsporné opatrenie v obecnej samospráve
<ul style="list-style-type: none">
▪ Analýza nedostatkov vplývajúcich na energetickú nákladovosť
▪ Vypracovanie projektovej dokumentácie
▪ Vykonanie stavebných úprav smerujúcich k úspornému režimu nákladov
▪ Zrealizovanie tepelno-izolačných prác
▪ Výmena vnútorného vybavenia – vykurovacieho systému v obecných objektoch
Priorita 2: Využívanie verejných zdrojov Európskej únie a SR
Opatrenie 2.1: Príprava žiadostí k získaniu nenávratného finančného príspevku z EÚ a štátnych fondov SR
<ul style="list-style-type: none">
▪ Stanovenie priorít a spracovanie koncepcie investícií obce
▪ Personálne a technické zabezpečenie
▪ Prezentácia pre občanov o potrebách získania nenávratného finančného príspevku
Priorita 3: Odkúpenie užívaných objektov do obecného majetku
Opatrenie 3.1: Odkúpenie budovy obecného úradu
<ul style="list-style-type: none">
▪ Dohoda s vlastníkmi
▪ Zabezpečenie dostatočných finančných prostriedkov na jej odkúpenie
▪ Odkúpenie budovy do majetku obce
Priorita 4: Rekonštrukcia obecného majetku
Opatrenie 4.1: Rekonštrukcia verejného osvetlenia
<ul style="list-style-type: none">
▪ Spracovanie technickej dokumentácie
▪ Výber dodávateľa
▪ Rekonštrukcia VO a jeho dobudovanie do novovybudovaných lokalít v obci
Opatrenie 4.2.: Rekonštrukcia obecného rozhlasu
<ul style="list-style-type: none">
▪ Spracovanie technickej dokumentácie
▪ Výber dodávateľa
▪ Rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu
Priorita 4: Manažment využívania obecného majetku
Opatrenie 4.1: Efektívne využívanie existujúceho obecného majetku
<ul style="list-style-type: none">
▪ Analýza stavu obecných budov
▪ Projekt úprav obecných priestorov
▪ Úprava a obnova priestorov
▪ Informovanie občanov o možnosti využitia obecných priestorov
▪ Prenájom, prípadne predaj priestorov s finančným zvýhodnením pre obyvateľov obce

Financovanie:

- ✓ štátny rozpočet,
- ✓ rozpočet obce,
- ✓ európske fondy,
- ✓ súkromné zdroje.

VI. SCHVÁLENIE PLÁNU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Veľké Držkovce je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce Veľké Držkovce.

Predmetný PHSR obce Veľké Držkovce bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva č. 5/2007,B/,b/, dňa 31.8.2007 a č. 18/2013, B/4/, dňa 18.10.2013.

VII. POUŽITÁ LITERATÚRA A INFORMAČNÉ ZDROJE

1. Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Trenčianskeho samosprávneho kraja
2. Úplné znenie zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
3. Zákon č. 503/2001 o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov
4. Údaje z evidencie obyvateľstva OcÚ Veľké Držkovce
5. Internetové stránky www.obce.info, www.e-obce.sk, statistics.sk